

El Prat Gros

Malla

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí del Prat
Emplaçament S'hi accedeix des de la ctra. De Taradell BV-5306, pel primer camí a la dreta

Coordenades:

Latitud: 41.87824
Longitud: 2.24252
UTM Est (X): 437148
UTM Nord (Y): 4636535

Classificació

Número de fitxa 08111 - 28
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en estat ruïnós.
Protecció Legal
Observacions protecció: P.E.U. Catàleg de Masies i Cases Rurals 2010
Número inventari IPA 22947
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 000803800DG33F0001EJ
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem, S.L.
Data de registre de la fitxa: dc., 29/02/2012 - 01:00

Descripció

El Prat Gros és una masia d'origen medieval que va construir-se al costat d'una torre de defensa que posteriorment va ampliar-se i que es coneix com el Prat Xic. La casa està situada en una cota inferior de la torre esmentada i la tipologia actual respon a una reforma del segle XVII. Entre els segles XIX i XX es va afegir el pis superior, es va adossar una galeria a la façana i es van construir diversos cossos annexes al seu voltant. És un edifici de planta rectangular que s'estructura en tres crugies. Consta de planta baixa, pis i golfes i té la coberta a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana. Es troba en mal estat estructural, pel que s'ha esfondrat part de la coberta i de l'estructura interior. S'hi accedeix des de migdia per un portal d'arc de mig punt adovellat, sobre el qual hi ha una finestra d'arc pla de pedra carejada amb la llinda inscrita: "AGOST 1681 A... JOSEPH...Y..." i l'anagrama de Crist intercalat. El portal està parcialment tapat per un cos de pedra -a l'interior del qual s'observa una de les cantonades de la torre del Prat Xic- on hi ha una llinda datada de l'any "1648" i una galeria amb pilars de maó habilitada a la part superior com a terrassa. A la façana de ponent s'observen diverses obertures disposades de forma aleatòria, unes d'arc pla de pedra carejada, amb llinda de fusta o bé arrebossades. A la façana posterior s'hi adossa un cos annex d'un sol nivell d'alçat, que té una porta d'arc rebaixat ceràmic i està cobert amb volta ceràmica. Davant les façanes de migdia i ponent hi ha la lliça, que presenta una portalada d'arc pla de pedra carejada i una altra a la part lateral d'arc rebaixat ceràmic. El parament dels murs és de carreus escairats disposats en filades en part de l'estructura de la planta baixa, que formen part de l'estructura primitiva del mas. La resta és de pedra lligada amb argamassa, de tàpia o de maó, segons els trams.

Història

La primera notícia que trobem a la zona del nom Prat es remunta a l'any 968, quan en motiu de la venda d'una casa, s'esmenta que està situada en el castell d'Orsal, prop del Prat. Més endavant, ja a l'any 1308, està documentat el casament entre Pere Prat i Guillema Ral, filla del mas Ral de Taradell. Uns anys més tard, el paborde de gener de la Catedral de Vic va acceptar a Benvinguda Prat com a súbdita. La filla del mas Prat de Malla -i la seva descendència- va haver de sotmetre's al paborde en motiu del seu casament amb l'hereu del mas Molist de Taradell, que ja n'era un súbdit. Durant la segona meitat del segle XIV, el rei Pere el Cerimoniós va ordenar d'emmagatzemar els cereals dels masos que es trobessin dins la seva jurisdicció dins dels recintes emmurallats, davant la imminent incursió de les tropes de l'infant Jaume de Mallorca. En aquest context, el veguer i el notari de l'escrivania de la cort de la Vegueria d'Osona van anar a visitar els pobles de la rodalia de Vic per comunicar l'ordre del monarca. A Malla van reunir a l'era del mas Folcs a diversos veïns, entre els que hi trobem a Bernat Prat. En aquest moment el mas Prat ja devia ser un mas important, ja que tenim constància del casament dels fills del mas amb d'altres masos importants de la comarca. Així, veiem que l'hereu del mas a principi del segle XV, Bernat Prat, es casà amb Blanca, filla de la Sala de Folgaroles; l'any 1464 la pubilla Isabel Prat es casà amb Pere Solà Desbuy, filla de la pubilla del mas Jolis de Sant Vicenç de Torelló; l'any 1524 Elionor Prat es casa amb Gabriel Pladelasala de Granollers, fill de la pubilla d'aquest mas. A mitjans del segle XV també es produeix un altre fet habitual: la pubilla Eulària Prat va casar-se en primeres núpcies amb Pere Pelahí i en segones amb Bartomeu Roma, qui havia estat casat anteriorment amb Isabel Conanglell de Vinyoles, pubilla d'aquest mas d'Orís. Probablement per mantenir el patrimoni familiar, el fill d'Eulària i Pere va casar-se amb la filla de Bartomeu i Isabel. Durant el segle XVIII el propietari de la casa fou el mossèn Sagimon Torrent. A mitjans del segle XX el Prat Gros pertanyia a Josep Franch.

Bibliografia

IGLÉSIES, J. (1991). El fogatge de 1497. Estudi i transcripció. Barcelona: Fundació Salvador Vives i Casajuana, Rafael Dalmau Editor.

Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Malla (Osona). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

Pla Especial de Catalogació de les Masies i Cases Rurals de Malla. Ajuntament de Malla, 2010.

ORDEIG, R. (1999). Catalunya Carolíngia: els Comtats d'Osona i Manresa. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

PLADEVALL, A. (1995). Taradell: Passat i present d'un terme i vila d'Osona. I Dels orígens a finals del segle XVIII. Taradell: Ajuntament de Taradell; Vic: Eumo Editorial.

PUIGFERRAT, C. (2000). "Fam, guerra i pesta a la Plana de Vic 1374-1376". Ausa. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs.

